

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ___ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Необоротні активи в системі обліку та контролю: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «Тірас-ТМ «Мозаїка»)»**

Виконавець:

Студентка Центру заочної форми навчання

Сташко Ольга Григорівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ В СИСТЕМІ ОБЛІКУ:	
ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
1.1. Сутність, визнання та класифікація необоротних активів...	7
1.2. Оцінка необоротних активів в системі бухгалтерського обліку.....	15
1.3. Порядок організації та ведення обліку необоротних активів	23
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	31
2.1. Загальна економічна характеристика досліджуваного підприємства.....	31
2.2. Документальне забезпечення обліку необоротних активів на підприємстві.....	39
2.3. Оптимальна модель нарахування амортизації основних засобів	46
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	51
3.1. Аналіз ефективності використання необоротних активів.....	51
3.2. Внутрішній контроль необоротних активів: концептуальні положення та загальна методика здійснення.....	59
3.3. Шляхи вдосконалення обліку та контролю операцій з необоротними активами.....	68
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	82

ВСТУП

Актуальність теми. Функціонування в сучасних економічних умовах суб'єктів господарювання вимагає наявності різного роду активів. Найбільш високовартісними з них і вагомими в господарчому процесі є необоротні активи. Вони забезпечують не лише умови (будівлі, споруди), а й власне саме виробництво (обладнання, технічні лінії, станки тощо). Швидкий розвиток міжнародних інтеграційних зв'язків і процесів, які активно впливають на характер соціально-економічних, політичних та інших видів відносин вимагає створення умов для вироблення єдиних підходів у питаннях сутності, визнання, оцінки необоротних активів.

В умовах реформування господарських процесів формування якісного обліку необоротних активів набуває виняткової актуальності в зв'язку з необхідністю отримання користувачами достовірної інформації про наявність, стан та ефективність використання основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів тощо. Підвищення ефективності використання необоротних активів є одним з основних питань господарської діяльності підприємства, від вирішення яких залежить фінансовий стан, конкурентоспроможність продукції підприємства на ринку.

Необхідність посилення контролю за необоротними активами обумовлюється зростанням нестабільності зовнішнього середовища та ускладненням управління необоротними активами, що потребує створення дієвої системи внутрішнього контролю.

Важливе значення у збереженні необоротних активів та контролю за ефективністю їх використання мають чітко організовані обліково-аналітичні та контрольні функції підприємства.

Вагомий внесок у розробку теоретичних, методологічних основ обліку та контролю зробили такі провідні вітчизняні вчені-економісти та фахівці з обліку, як А. Н. Азрилян, В. Т. Бусел, А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Партин, Т.

С. Смовженко, В. Г. Золотогоров, Л. Г. Мельник, С. В. Мочерний та інші дослідники.

Огляд позицій українських науковців і практиків щодо трактування понять, пов'язаних з ідентифікацією необоротних активів, свідчать про різноманітність ставлень до необоротних активів. Так, М. В. Півторак вважає, що єдиним активом, який не є оборотним, є земля, та пропонує поділяти активи на основні й оборотні, що відповідає класичному принципу поділу капіталу [1].

Дослідник Я. В. Соколов стверджує, що поділ активів на оборотні та необоротні є цілком умовним через те, що ще з часів Л. фон Мізеса стало зрозуміло, що всі засоби, вкладені в господарство, знаходяться в обороті, вся різниця лише в часі обороту [2]. На наш погляд, саме така позиція є більш переконливою та аргументованою. В Україні необоротні активи, якщо оцінювати їх склад за змістом балансових статей, включають: нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; основні засоби; інвестиційну нерухомість; довгострокові біологічні активи; довгострокові фінансові інвестиції; довгострокову дебіторську заборгованість; відстрочені податкові активи; інші необоротні активи.

У зарубіжній обліковій практиці поняття необоротних активів часто ототожнюється з основним капіталом, який вважається складовою частиною майна підприємства (або його активом). Уживання різних термінів для ідентифікації цього виду активів часто пов'язують особливостями перекладу термінів із різних мов. На це звертає увагу В. С. Семйон, яка стверджує, що англійською мовою необоротні активи можуть називатися *non-current assets* (необоротні активи), *fixed assets* (фіксовані активи), *long-term assets* (довгострокові активи) тощо [3, с. 161].

В економічній літературі багато науковців (А. Н. Азрилян, П. Г. Мельник, С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устинко, С. І. Юрій та інші) акцентують увагу на строках використання необоротних активів. Не менш важливою ознакою науковці вважають той факт, що такі активи багаторазово беруть участь у виробничому процесі.

Проблемами удосконалення обліку необоротних активів займалися такі провідні вчені, як: С. Ф. Голов, Ф. Ф. Бутинець, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко. В контрольні галузі вагомим напрацюванням зробили провідні вітчизняні вчені В. Ф. Максимова, О. А. Петрик та інші.

Втім, незважаючи на вагомість наукових напрацювань, на сьогодні залишається багато відкритих проблемних питань з теорії та практики обліку і контролю необоротних активів, що і визначило вибір теми дослідження.

Мета та завдання роботи. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження обліку та контролю необоротних активів, аналізу ефективності їх використання. Для досягнення поставленої мети в роботі поставлені для вирішення наступні завдання:

- визначити сутність необоротних активів, їх класифікацію та оцінку;
- вивчити нормативно-правову базу організації обліку та контролю необоротних активів;
- дослідити особливості ведення обліку та контролю необоротних активів на досліджуваному підприємстві;
- проаналізувати ефективність використання необоротних активів на досліджуваному підприємстві;
- розкрити теоретичні та практичні аспекти функціонування системи внутрішнього контролю необоротних активів на вітчизняних підприємствах;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку та контролю операцій з необоротними активами.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та контролю необоротних активів.

Об'єктом дослідження є облік та контроль операцій з необоротними активами у господарській діяльності ТОВ «Тірас - ТМ «Мозаїка», яке спеціалізується на виробництві морозива та інших продуктів харчування.

Методи дослідження. Для досягнення визначеної мети було використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Дослідження теоретико-методичних аспектів обліку необоротних активів підприємства,

порядок їх відображення у фінансовій звітності проведено із застосуванням методів індукції, дедукції та порівняння. Елементи методу економічного аналізу використовувалися для дослідження ефективності використання необоротних активів. Опитування, перевірка, перерахування – використовувались при дослідженні проблемних питань системи внутрішнього контролю необоротних активів.

Інформаційною основою дослідження є наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених, нормативно-законодавчі акти України й інших країн, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та статистичні матеріали відповідних державних органів, статутні та розпорядчі документи, первинна, аналітична документація з обліку, звітні дані досліджуваного підприємства.

Публікації та апробація результатів дослідження. В процесі роботи автором опубліковано тези в збірнику наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація фінансової системи та обліку в умовах інноваційної глокалізації національної економіки» 25-26 жовтня 2018 року [4].

Кваліфікаційна робота має практичне значення. Застосування на практиці запропонованих автором рекомендацій дозволить удосконалити обліковий, аналітичний та контрольний процес операцій з необоротними активами на ТОВ «Тірас ТМ – «Мозаїка».

ВИСНОВКИ

З метою повного розкриття теми дослідження в кваліфікаційній роботі розглянуто теоретичні основи обліку необоротних активів. Визначена нормативно-правова база обліку та контролю необоротних активів. Розглянуто сутність необоротних активів, їх класифікація для цілей управління та для ведення бухгалтерського обліку. Досліджені види оцінок необоротних активів при їх придбанні, на дату складання балансу та при вибутті таких активів.

Встановлено, що на досліджуваному підприємстві ТОВ «Тірас - ТМ «Мозаїка» визнання, класифікація та оцінка основних засобів визначаються у відповідності до чинного законодавства та норм П(С)БО.

Досліджено основні засади організації та ведення обліку необоротних активів, документальне забезпечення операцій з необоротними активами на ТОВ «Тірас - ТМ «Мозаїка». Аналітичний облік ведеться на підставі первинних документів у розрізі інвентарних об'єктів в інвентарних картках, які заповнюється на підставі актів приймання-передачі (внутрішнього переміщення), актів ліквідації, технічної й іншої документації. Синтетичний облік формується у відповідності до вимог Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р., із змінами та доповненнями [20]. Інформація про необоротні активи у фінансовій звітності відображається у відповідності до норм НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5].

Нарахування амортизації основних засобів на ТОВ «Тірас - ТМ «Мозаїка» здійснюється прямолінійним методом, ефективність якого підтверджена за допомогою розробленої оптимальної математичної моделі.

Проаналізована ефективність використання необоротних активів на досліджуваному підприємстві. Так, на підставі аналізу структури основних засобів встановлено, що вартість основних засобів у звітному році значно

збільшилась через придбання будівель та споруд на 1004,0 тис. грн., машин і обладнання на 2136,7 тис. грн., транспортних засобів на 2032,2 тис. грн. У періоді дослідження значну частину на підприємстві займає активна частина основних засобів, хоча на кінець 2017 року вона декілька зменшилася (з 82,2 % до 74,2%). Пасивна частина основних засобів складає не більш 22 %, що є позитивним фактором у частині впливу на господарський процес.

Зношеність основних засобів на кінець звітного періоду склала 36,8 %.

Розрахунок узагальнюючих показників ефективності використання основних засобів (таких як: віддача основних засобів, фондомісткість, рентабельність основних засобів) показав, що в звітному році порівняно з базисним ефективність використання основних засобів в цілому зменшилась, що підтверджується показником віддачі основних засобів: в базисному році на 1 гривню вартості основних засобів було вироблено 0,88 грн. валової продукції, в звітному – 0,69 грн., що на 0,19 грн. (21,6 %) менш базисного. Показник фондомісткості збільшився: якщо в базисному році було витрачено 1,14 грн. вартості основних засобів, то в звітному році вклади у виробництво склали 1,45 грн., що на 0,31 грн. (27,2 %) вище базисного рівня. Втім позитивним фактором є появлення рентабельності основних засобів у звітному періоді. Розрахунок впливу факторів показав, що питома вага активної частини засобів зменшилася на 8 %, показник віддачі основних засобів зменшився на 0,16 грн. Тому підприємству поряд зі збільшенням вартості активної частини засобів слід добиватися збільшення ефективності їх використання, що дозволить довести віддачу основних засобів до більш високого рівня. До того ж вказано, що підприємству слід підвищувати ефективність необоротних активів за рахунок раціонального розміщення основних засобів, підвищення тривалості їх корисного використання; покращення контролю за дотриманням правил експлуатації; зниження фондомісткості, підвищення віддачі; впровадження систем матеріального стимулювання робітників тощо.

В роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти функціонування системи внутрішнього контролю необоротних активів на вітчизняних

підприємствах. Розглянуто концептуальні положення внутрішнього контролю за основними елементами (місія, мета, предмет та об'єкт, суб'єкти, принципи, функції, завдання, контрольні процедури внутрішнього контролю) у порівнянні видів внутрішнього контролю – фінансового та податкового. Наведена загальна методика здійснення внутрішнього контролю необоротних активів з розкриттям дій в контрольному процесі за відповідними етапами.

Узагальнена інформація про типові порушення в процесі здійснення внутрішнього контролю операцій з необоротними активами та запропоновано шляхи удосконалення обліку та контролю таких операцій. Так, на підприємстві з метою підвищення достовірності обліку і звітності по операціям з необоротними активами необхідно передусім організувати дієву службу внутрішнього контролю, яка є передумовою формування достовірного, якісного та своєчасного обліку операцій з необоротними активами на ТОВ «Тірас –ТМ «Мозаїка».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Півторак М. В. Облік основних засобів у рибному господарстві : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / М.В. Півторак. – Київ, 2006. – 19 с.

2. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней : [учеб. пособ. для вузов] / Я. В. Соколов. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с.

3. Семейон В. С. Поняття необоротних активів, їх класифікація та склад / В. С. Семейон // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – 2009. – № 3 – С. 161–167.

4. Артюх О. В. Концептуальні засади внутрішнього податкового контролю / О. В. Артюх, О. Г. Сташко // Трансформація фінансової системи та обліку в умовах інноваційної глокалізації національної економіки: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, 25-26 жовтня 2018 року) – Одеса: «Друкарський дім», 2018. – 280 с. – С. 84-86.

5. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лютого 2013 р., зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/page5>.

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України №996 від 16.07.1999 р., зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність: Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 (МСФЗ 5) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_023

8. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банку України: Постанова Правління Національного банку України № 480 від 20.12.2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0960-00>

9. Про порядок віднесення майна до такого, що включається до складу цілісного майнового комплексу державного підприємства: Наказ Фонду державного майна України № 1954 від 29.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0109-11>

10. Про порядок бухгалтерського обліку, збереження та використання необоротних активів у Федерації профспілок України: Наказ Федерації професіональних спілок України №180 від 13.11.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN56570.html

11. Нематеріальні активи: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8: Наказ Міністерства фінансів України № 242 від 18.10.1999 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https:// zakon. Help / article/polozhennya-standart-buhgalterskogo -obliku-8/](https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-8/)

12. Основні засоби: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7: Наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

13. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України № 561 від 30.09.2003 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/561/>

14. Інвестиційна нерухомість: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32: Наказ Міністерства фінансів України № 779 від 02.07.2007 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07)

15. Біологічні активи: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30: Наказ Міністерства фінансів України № 790 від 18.11.2005 р., із змінами та

доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

16. Фінансові інструменти: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13: Наказ Міністерства фінансів України № 559 від 30.11.2001 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

17. Дебіторська заборгованість: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10: Наказ Міністерства фінансів України № 237 від 08.10.1999 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

18. Податок на прибуток: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17: Наказ Міністерства фінансів України № 237 від 08.10.1999 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

19. Податковий кодекс України: Кодекс України №2755-VI від 02.12.2010 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

21. Зменшення корисності активів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28: Наказ Міністерства фінансів України №817 від 24.12.2004 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Buhgalter911.com>

22. Фінансові інвестиції Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12: Наказ Міністерства фінансів України № 91 від 26.04.2000 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>

23. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України №352 від 29.12.1995 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352202-95>

24. Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27: Наказ Міністерства фінансів України №617 від 07.11.2003 р., із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>

25. Романчук Р. А. Аналіз ефективності використання необоротних активів підприємства / Р.А. Романчук // Перспективні напрямки наукової думки: матеріали конференції. Т. 3 м. Тернопіль, 18 квітня 2018 рік. – с. 22-24.

26. Мамонтова Н. А. Новітні підходи до визначення вартості нематеріальних активів / Н. А. Мамонтова // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – №5. – С. 228-235.

27. Власова, Н. О. Ефективність політики фінансування необоротних активів підприємств торгівлі [Текст] : монографія / Н. О. Власова, М. В. Чорна, С. О. Зубков ; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : ХДУХТ, 2008. – 267 с.

28. Кругляк Б. С. Економічний аналіз підприємств: Навч. посібник / Б. С. Кругляк, Т. П. Бондар, О. Б. Зайцева, А. І. Ковальов, Г. В. Скиба. – Хмельницький: Хмельницький державний університет, 2004. – 420 с.

29. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства / Тарасенко Н. В. – К.: Алерта, 2003. – 485 с.

30. Чебан Т. М. Теорія економічного аналізу: Навчальний посібник / Т. М. Чебан. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 214 с.

31. Каменська Т. О. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб. / Т. О. Каменська, О. Ю. Редько ; Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. – 375 с.

32. Артюх О. В. Цільове та функціональне спрямування податкового аудиту / О. В. Артюх // Електронне наукове фахове видання: журнал «Глобальні та національні проблеми економіки» Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. – Вересень 2015р. – Випуск №7.

33. Борисюк О. С. Внутрішній контроль ефективності використання необоротних активів / О. С. Борисюк // Вісник ЖДТУ. Серія: економічні науки. – №3(53). – С. 46-47.

34. Виноградова М. О. Аудит [текст] : навч. посіб. / М. О. Виноградова, Л. І. Жидєєва. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 656 с

35. Белік В.Д. Внутрішній контроль: проблеми трактування в науковій літературі / Белік В.Д. // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2009. – № 4(50). – с. 12-14.

36. Дрозд І. К. Контроль економічних систем / Дрозд І.К. – К.: Імекс, 2004. – 348 с. 3. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / За ред. к.е.н. проф. М.Д. Корінька. – Фастів: “Поліфаст”, 2006. – 440 с.

37. Сопко В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: [Підручник] / В. Сопко, В. Завгородній. – К.: КНЕУ, 2000. – 260 с.

38. Філозоп О. В. Внутрішній аудит та внутрішній контроль: розмежування понять / Філозоп О.В // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2009. – № 4(50). – с. 177-181.

39. Фірсова С. М. Особливості внутрішнього контролю використання необоротних активів підприємства / С. М. Фірсова, О. В. Гарасюта // Науковий вісник НЛТУ України, 2006. – вип. 16.6. – с. 184-187.

40. Чорна М. В. Особливості здійснення політики фінансування необоротних активів / М. В. Чорна, С. О. Зубков // ВІСНИК ДонДУЕТ – 2005. – № 3 (27). – с. 145-153.

41. Яценко В. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення / В. М. Яценко, Н. О. Пронь //

Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету.
– 2009. – № 22. – с. 3-7.

42. Статистика фінансів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ifstat.gov.ua/EX_IN/2016/1kv/F15.HTM.

43. Non-current assets and disposal groups classified as held for sale – Czech republic statistics // Curzycz. – 2017. – Friday, September 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eng.kurzy.cz/cnb/ekonomika/banking-sector-total/ind29-14-non-current-assets-and-disposal-groups-classifiedas-held-for-sale/>.

44. Сусиденко Ю. В. Методика та напрями удосконалення контролю основних засобів у системі управління суб'єктами господарювання / Ю. В. Сусиденко, А. К. Столяр // Актуальные проблемы современной науки: тезисы докладов XXII Международной научно-практической конференции (Москва – Астана – Харьков – Вена, 28 июля 2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.inter-nauka.com/issues/conf-2017/july1/2836>

45. Яковишина Н. А. Теоретичні основи обліку основних засобів / Н. А. Яковишина, К. А. Яковенко. – Науковий журнал «Молодий вчений» № 5 (57) травень 2018. – С. 779-782.

46. Кравченко М. В. Переваги, недоліки та оптимізація методики первинного обліку нарахування амортизації в аграрних підприємствах / М. В. Кравченко, А. О. Кошелюк // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 21. – Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018/29-vipusk-21-lyutij-2018-r/3842-kravchenko-m-v-koshelyuk-a-o-perevagi-nedoliki-ta-optimizatsiya-metodiki-pervin-nogo-obliku-narakhuvannya-amortizatsiji-v-agrarnikh-pidpriemstvakh>

47. Белозерцев В. С. Взаєморозрахунки з покупцями під час продажу основних засобів / В. С. Белозерцев, Т. А. Сірик, В. С. Гузь // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 21. – Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global->

national.in.ua/issue-21-2018/29-vipusk-21-lyutij-2018-r/3834-belozertsev-v-s-sirik-t-a-guz-v-s-vzaemorozrakhunki-z-pokuptsyami-pid-chas-prodazhu-osnovnikh-zasobiv

48. Кротюк В. В. Проблемні питання обліку інвестиційної нерухомості в умовах застосування сучасного законодавства / В. В. Кротюк // Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю в умовах трансформації національної економіки : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених / [відповід. за вип. : доц. Герасименко Т. О.]. – Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2017. – 150 с.

49. Буйна Т. П. Організація первинного обліку основних засобів та шляхи удосконалення документального оформлення/ Т. П. Буйна // Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю в умовах трансформації національної економіки : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених / [відповід. за вип. : доц. Герасименко Т. О.]. – Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2017. – 150 с.

50. Біла К. І. Проблеми ефективності використання основних засобів на підприємстві /К. І. Біла // Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю в умовах трансформації національної економіки : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених / [відповід. за вип. : доц. Герасименко Т. О.]. – Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2017. – 150 с.

ДОДАТКИ